

2020-01-14

Till:
Datainspektionen

Nödvärdigt att granska den digitala annonsindustrin

Sveriges Konsumenter vill uppmärksamma Datainspektionen på rapporten ”Out of Control” (bilaga 1) som i dag publicerats av norska Forbrukerrådet. Rapporten kartlägger hur den digitala annonsindustrin (ofta benämnd som ”Adtech”) systematiskt bryter mot GDPR i och med hur känsliga personuppgifter samlas in och vidareförmedlas inom annonsnätverken.

Forbrukerrådet har granskat tio appar inom en rad olika kategorier (bl.a. dejting, fertilitet, religion, appar riktade till barn) och utfört tekniska tester för att se vilka adtech-företag som tar emot persondata från apparna.

De granskade företagen samlar systematiskt in och vidareförmedlar persondata på tveksamma rättsliga grunder och erbjuder konsumenter vare sig kontroll eller insyn. Explicit samtycke saknas exempelvis i många fall där känsliga personuppgifter behandlas och tveksamma intresseavvägningar förekommer i flera andra.

Forbrukerrådet har till följd av detta anmält dejting-appen Grindr samt adtech-företagen MoPub, AppNexus, OpenX, AdColony och Smaato till norska Datatilsynet (bilaga 2-4).

Den digitala annonsindustrins icke-transparenta strukturer och systematiska spårning innebär att konsumenter de facto nekas de grundläggande rättigheter som GDPR är tänkt att säkerställa. Företagens arbetsmetoder leder till en situation i vilken konsumenter är i ett ständigt underläge och riskerar att manipuleras och diskrimineras.

Adtech-företagen verkar på en global nivå och behandlar med största sannolikhet även svenska konsumenters persondata. Sveriges Konsumenter uppmanar därför Datainspektionen att tillsätta en egen utredning gällande den digitala annonsindustrin.

Med vänliga hälsningar,
Jan Bertoft
Generalsekreterare